Trajanje: 120 minuta. Rješenja teorijskih zadataka (1–15) potrebno je označiti na obrascu. Pogrešno riješeni teorijski zadaci donose -0,20 bodova. Problemski zadaci (16–20) rješavaju se na košuljici i zasebnim papirima. Na košuljici zaokružite brojeve problemskih zadataka koje ste rješavali.

INAČICA A

- 1. (1 bod) Pri izgradnji potisnog automata za atributnu prijevodnu gramatiku, temeljem produkcije $A \to \xi b\phi\alpha$, pri čemu su ξ i ϕ izlazni znakovi, gradi se akcija:
 - **a**) $Izlaz(\xi\phi); Zamijeni(\alpha^r); Pomakni;$ **b**) $Izlaz(\xi); Zamijeni(\alpha^r\phi); Pomakni;$ **c**) $Izlaz(\xi\phi); Izvuci; Zadrži;$ **d**) $Zamijeni(\alpha^r\phi); Pomakni;$ **e**) $Izlaz(\xi\phi); Zamijeni(\alpha^r); Zadrži;$
- 2. (1 bod) Tijekom analize strukture pri analizi tijeka izvođenja programa, analiza strukture obilazi graf tijeka izvođenja programa, traži podgrafove uzorke, zamijeni ih jednim zamjenskim čvorom i gradi:
 - a) usmjereni graf izvornog programa b) stablo čvorova c) dominantno stablo d) graf uzoraka e) upravljačko stablo
- 3. (1 bod) Pri optimiranju procedura medukôda srednje razine koristi se pretvorba rekurzivnih poziva procedura u:

 a)zasebne pozive za svaki parametar
 nije moguće preoblikovati

 d)petlje
 e)skokove
- 4. (1 bod) Generiranje ciljnog programa na temelju postfiksnog sustava oznaka: Ako se u međukôdu pročita operator, onda generator primijeni akciju:
 - a)stavi pročitani znak međukôda na vrh stoga, a glavu za čitanje zadrži na trenutnom znaku
 b)stavi pročitani znak međukôda na vrh stoga i pomakni glavu za čitanje na sljedeći znak
 c)generiraj naredbe ciljnog programa i pomakni glavu za čitanje na sljedeći znak
 d)uzmi s vrha stoga zadani broj operanada, generiraj naredbe ciljnog programa i stavi rezultirajući operand na vrh stoga
 e)uzmi s vrha stoga zadani broj operanada, generiraj naredbe ciljnog programa
- 5. (1 bod) Zadana je produkcija L-atributne prijevodne gramatike: $X_{n_1,i_2,i_3} \to Y_{n_4} Z_{i_5} V_{i_6,n_7,n_8} W_{n_9}$ gdje su i_2,i_3,i_5 , te i_6 izvedena svojstva, a n_1,n_4,n_7,n_8 , i n_9 su nasljedna svojstva. Nasljedno svojstvo n_7 može se računati na temelju svojstava:
 - **a**) n_1, i_2, i_3 **b**) n_1, n_4, i_5 **c**) n_1, i_2, i_3, n_4, i_5 **d**) n_1, n_4, n_8, n_9 **e**) i_2, i_3
- 6. (1 bod) Izvođenje naredbi za koje vrijedi da se vrijednost relacije _____ ne mijenja određuje životni vijek pridruživanja imena.
 - a)naslovljavanja b)stanja <mark>c)okoline</mark> d)odnosa e)zavisnosti
- 7. (1 bod) Za sljedeću gramatiku odredite vrstu: $S \to Ba$; $S \to cBb$; $B \to \varepsilon$; $B \to ab$; **a**)regularna gramatika **b**)S - gramatika **c**)Q - gramatika **d**)LL(1) gramatika **e**)operatorska gramatika
- 8. (1 bod) Za sljedeću kontekstno neovisnu gramatiku $S \to pAmC$; $A \to dSa$; $C \to dA$; $S \to bA$ $A \to e$; izračunajte vrijednost relacije IspodZnaka za završni znak b.
 - $\mathbf{a}) I spod Z naka(b,d), I spod Z naka(b,m) \qquad \mathbf{b}) I spod Z naka(b,d) \qquad \mathbf{c}) I spod Z naka(b,a), I spod Z naka(b,e) \\ \mathbf{d}) I spod Z naka(b,e) \qquad \mathbf{e}) I spod Z naka(b,d), I spod Z naka(b,e)$
- 9. (1 bod) Ako je stanje LR(1) parsera označeno stavkama $X \to \alpha \bullet \{a,b,c\}$ i $X \to \alpha \bullet g\beta\{d,e,f\}$, parser će učitavanjem znaka b iz ulaznog niza izvesti akciju:
 - a) pomakni b) reduciraj c) prihvati d) odbaci e) neće moći jednoznačno odlučiti zbog proturječja
- 10. (1 bod) Tekst se odnosi na zadatke **10. i 11.**. Za program naveden na **dnu druge stranice** navedite gdje pokazuje kazaljka nelokalnih imena procedure Y u trenutnku izvođenja naredbe 05 ako se koristi: (i) statičko pravilo djelokruga ugniježđenih procedura
 - a)opisnik procedure Glavni
 b)opisnik procedure X
 c)opisnik procedure Y
 d)opisnik procedure Z
 e)ništa od navedenog
- 11. (1 bod) (ii) dinamičko pravilo djelokruga ugniježđenih procedura
 - a)opisnik procedure Glavni
 b)opisnik procedure X
 c)opisnik procedure Y
 d)opisnik procedure Z
 e)ništa od navedenog

- 12. (1 bod) Tekst se odnosi na zadatke 12., 13., 14. i 15. Za programski odsječak prikazan na dnu stranice odredite ispis ako se kod poziva potprograma koristi: (i) razmjena vrijednosti.
 - **a**)10,20; 0,10,20 **b**)100,20; 0,101,20 **c**)10,100; 0,101,100 **d**)10,20; 0,101,20 **e**)10,20; 0,101,100
- 13. (1 bod) (ii) razmjena adresa
 - a)10,20; 0,10,20 b)100,20; 0,101,20 c)10,100; 0,101,100 d)10,20; 0,101,20 e)10,20; 0,101,100
- 14. (1 bod) (iii) razmjena imena
 - a)10,20; 0,10,20 b)100,20; 0,101,20 c)10,100; 0,101,100 d)10,20; 0,101,20 e)10,20; 0,101,100
- 15. (1 bod) (iv) povratna razmjena vrijednosti
 - a)10,20; 0,10,20 b)100,20; 0,101,20 c)10,100; 0,101,100 d)10,20; 0,101,20 e)10,20; 0,101,100
- 16. (3 boda) Navedena leksička pravila opišite regularnim izrazom (pripadni regularni izraz dopišite pored/ispod svakog pravila):
 - (a) (1 bod) ključna riječ ako: ako
 - (b) (1 bod) imena identifikatora koja počinju znakom a ili b i nastavljaju se nizom znakova a, b i c proizvoljne duljine: (a|b)(a|b|c)*
 - (c) (1 bod) brojevne konstante koje se zapisuju u oktalnoj bazi pri čemu konstanta počinje znamenkom θ :

$$0(0|1|...|7)+$$

- 17. (3 boda) Izgradite LR(1)-parser za gramatiku zadanu na dnu stranice.
- 18. (3 boda) Za zadanu atributnu prijevodnu gramatiku s dna stranice (pazite na broj zadatka), u pseudokodu sličnom jeziku C napišite parser metodom rekurzivnog spusta. Semantičke akcije $\{Zbroji\}_{r,w,z}$ i $\{Oduzmi\}_{r,w,z}$ primaju argumente r i w te rezultat operacije zapisuju u z.
- 19. (3 boda) Za dio programa prikazan na dnu stranice provesti postupak optimiranja zasnovan na prozorčiću širine **3 instrukcije**. Cilj optimizacije je maksimalno **smanjiti broj instrukcija**. Pri svakoj optimizaciji objasniti zašto se optimizacija može provesti. Nakon svake promjene prozorčić se vraća na početak prikazanog odsječka i postupak se ponavlja dok god ima mogućih optimizacija.
- 20. (3 boda) Zadanu gramatiku s **dna stranice** pretvoriti u L-atributnu prijevodnu gramatiku s pojednostavljenim pravilima računanja vrijednosti svojstava.

Programski kod uz Programski kod uz Gramatika uz 17. zadatak 12. - 15. zadatak 10. i 11. zadatak $\scalebox{S>} \rightarrow \scalebox{A>ab}$ 01 Glavni() var x = 0<A> \rightarrow a $var A[2] = \{10, 20\}$ 02 def X(a) $\langle B \rangle \rightarrow c \langle A \rangle$ def Y(x)03 procedura P(a) $\rightarrow \varepsilon$ 04 x = 1Gramatika uz 20. zadatak 05 vrati x*3; a = 10006 ispiši(A[0], A[1]) $< S>_{a,b} \rightarrow < A>_{c,d,e} b_f < B>_g$ 07 def Z(x) x = 0ako (a = 0) $a \leftarrow$ učitaj broj 80 a = 101od korisnika, 09 vrati x%2; kraj $c \leftarrow 2\!*\!a, d \leftarrow \tfrac{a}{2}, b \leftarrow (e^f\!+\!g)$ 10 P(A[x]) $\langle S \rangle_{a,b} \to d_c$ ispiši(x, A[0], A[1]) 11 $b \leftarrow c^a$ 12 vrati a*a; Programski kod uz 19. zadatak $\langle A \rangle_{a,b,c} \rightarrow \langle C \rangle_d \langle A \rangle_{e,f,q} b_h$ 13 ako (d=0) onda $(e,f) \leftarrow a$ 14 { MOVE var1, DO inače $(e, f) \leftarrow b$, ispiši Y(4); 15 MOVE D1, var1 $c \leftarrow g - h$ 16 } JMP L13 $\langle A \rangle_{a,b,c} \rightarrow \langle B \rangle_d b_e$ INC DO Gramatika uz 18. zadatak $c \leftarrow a + b + d + e$ L13 JMP L34 $\langle B \rangle_a \rightarrow c_b \langle S \rangle_{c,d} d_e$ $S_o \to aA_pbcB_{q,r}\{Ispisi\}_w$ L15 INC D1 $c \leftarrow \frac{1}{b}, a \leftarrow d^2 + e$ $o \leftarrow 2; p \leftarrow o; w \leftarrow q; r \leftarrow o;$ INC DO $< B >_a \rightarrow \varepsilon$ $S_o \to bA_p\{Zbroji\}_{r,w,z}$ DEC D1 $a \leftarrow 0$ $o \leftarrow 2; p \leftarrow o; w \leftarrow o; r \leftarrow o;$ $< C >_a \rightarrow a_b$ $A_o \to cB_{p,q} \{Oduzmi\}_{r,w,z}$ $a \leftarrow b$ $r \leftarrow o; q \leftarrow o; w \leftarrow p;$ $< C >_a \rightarrow e_b d_c$ $B_{o,p} \to ac$ $a \leftarrow b * c$ $o \leftarrow p + 2$